

Allerzielen

Joh. 11:17-27

Allerzielen vandaag betekent dat we gisteren Allerheiligen hebben gevierd. En via één van die heiligen wil ik een bruggetje maken naar de thematiek van vandaag. De thematiek van loslaten. Franciscus, niet de huidige paus, maar Franciscus van Assisi, die leefde eind 12de, begin 13de eeuw. Toen hij stervende was, zagen zijn leerlingen dat aankomen. Ze spraken met hem en ze begrepen van hem dat hij graag terug wilde naar de plek waar het allemaal eens begonnen was. Voor de duidelijkheid: dat was niet het plaatsje Assisi zelf, maar het klooster/kerkje van St. Damiano, net buiten Assisi. Daar waar hij de zusters intussen onder had gebracht.

Franciscus werd op een baar gelegd en, stervende als hij was, droegen meerdere van zijn leerlingen hem voorzichtig die kant op. Een reis die meer dan een halve dag zou gaan duren. Maar ze wilden graag zijn laatste wens vervullen. Het feit echter dat de heilige man stervende was ging hem al vooruit en onderweg langs kleine gehuchtjes en wat grotere dorpen stroomden de mensen uit om de heilige nog een keer te zien. Ze probeerden hem zelfs aan te raken en een enkeling trok al een stukje van zijn pij af om een aandenken te hebben.

Later die nacht, de nacht van 3 op 4 oktober stierf Franciscus in het klooster van St. Damiaan. En de broeders moesten moeite doen om de zusters in het klooster en het stoffelijk overschot van hun vriend Franciscus te beschermen, want de mensen stroomden van alle kanten toe om hem nog eens aan te raken, om te kijken of ze niet een stukje van hem konden bewaren, konden vasthouden.

Al vrij kort na het sterven van Franciscus wordt er begonnen aan het bouwen van een grafkerk voor hem. Het duurt enkele tientallen jaren voor die er staat, maar dat gebeurt in een recordtempo. Beneden in die grafkerk is een crypte waarin met een grote steen verzegeld, het graf van Franciscus en van vier van zijn naaste broeders is. Een plek die dagelijks door duizenden mensen bezocht wordt en nog steeds willen mensen hem daar aanraken, even die grafsteen aanraken, erom heen lopen, een kaars bij branden.

Als ik overstap naar het evangelie van vandaag begrijpt u wellicht al een beetje waar ik naar toe wil. In het evangelie zegt één van de zussen tegen Jezus: “als u hier was geweest, zou mijn broer niet gestorven zijn”. Zij maakt daarmee duidelijk dat ze haar broer Lazarus nog bij zich had willen houden. Jezus begrijpt dat natuurlijk wel, maar geeft aan dat met het sterven van Lazarus hij overgegaan is in een ander leven, een leven dat Jezus zelf heeft voorbereid. Hij zegt: “Ik ben de verrijzenis, Ik ben het leven”. Daar zit het spanningsveld waar wij vandaag de dag nog steeds mee te maken hebben. Aan de ene kant willen wij de dierbaren die van ons weg zijn gevallen vasthouden, iets van hen bewaren; aan de andere kant geven we hem bij de begrafenis of de afscheidsviering uit handen, we geven hem of haar over in de handen van God: verrijzenis heet dat met een theologische term, want juist door het over te geven in de handen van

God geven we aan dat wij geloven in die verrijzenis die Christus ons heeft voorgedaan.

En toch, vandaag, misschien vanavond nog of van de week al of morgen gaat u naar dat graf of die urnenbegravingplaats van uw dierbare en u wilt daar even zijn bij die dierbare, bij uw partner, bij uw kind, bij uw vader of moeder. U had hen het liefst nog wat bij u gehad, maar u weet dat dat niet kan. Maar als u verder kijkt dan zijn er bij u thuis misschien nog wel andere herinneringen waarmee u stukjes van hem of haar vasthoudt. Voor de één een lokje haar van een jonggestorven kind, of babyschoentjes, voor de ander die vertrouwde winterjas, die na vijf jaar toch nog aan het vertrouwde haakje aan de kapstok hangt, of een pet bovenop de kapstok, een wandelstok in een hoek. Voor weer een ander een klein altaartje met een foto met altijd daarbij een waxinelichtje of een bloemetje als dat kan.

Herinneringen, tekenen waarin we onze overledenen vast willen houden, tekenen die ons tegelijk bij God brengen, want als we in de kerkgeschiedenis kijken, dan is vanuit de vroegste tijd het zo dat de leerlingen bij hun voorgangers, de apostelen, en de daaropvolgenden op hun graf gaan bidden, eucharistie gaan vieren, ter herinnering, om stil te zijn bij wie zij zijn, wie zij waren en wat van hen geworden is nu zij overgegaan zijn in een ander leven, opgenomen zijn bij God, moge voortleven bij God.

Dat spanningsveld is voor ons vandaag de dag zeer actueel. Vasthouden naast loslaten. Bij je willen houden, koesteren, in dierbare herinneringen en tegelijk loslaten, overgeven in de handen van God. Zeker voor hen die pas het afgelopen jaar een dierbare moesten loslaten, zal dat nog veel verdriet en pijn opleveren. Maar ook zij die hier vanavond zijn, na vijf jaar, of 10 of 12 of nog langer, kunnen het meevoelen. Het blijft iets dat bij ons mensenleven hoort. Want wij mensen horen bij elkaar, maar samen als kinderen van God horen we ook bij God en we weten, we snappen ook met ons verstand dat het zo moet. Aan de ene kant willen we vasthouden, aan de andere kant moeten we loslaten.

Moge onze geliefden voor eeuwig rusten bij God en moge wij voor onszelf ons vasthouden aan dat geloof in Christus, aan dat geloof dat we eens mogen verrijzen zoals Hij ons heeft voorgedaan en mogen opgaan naar die ene God die er altijd voor ons zal zijn. Amen.

Henry Vermeulen, diaken